

DZIENNIK LUDOWY

ORGAN POLSKIEJ PARTII SOCJALISTYCZNEJ

CENA PRENUMERATY:
We Lwowie miesięcznie 11.800 M.,
z dostawą do domu 12.500 M., na
prowinieji 12.500 M., za granicą
16.000 M.

Cena pojedynczego egzemplarza
na całym obszarze Polski

500 Mk.

Redakcja i Administracja
Lwów, Sykietuska 1. 21.
Tel. Nr. 24.

NAKL.: LUD. SPÓŁDZIELCZEGO TOW. WYD.

CZEK P. K. O. Nr. 142.176.

REDAKTOR NACZ.: ARTUR W. HAUSNER.

„Lex Pluta“ odrzucone.

Senacka komisja prawnicza przeciw uprzywilejowaniu producentów rolnych.

Rzeczywistość - piastowe.

Wedle ostatnich wiadomości, lansowanych przez zwolenników rządu chińskiego - piastowego, pakt po długich targach miał zostać przybity, a pozostaje „tylko“ do przeprowadzenia zażartą walkę o poszczególne teki ministerjalne. W rokowaniach tych bowiem odbywa się nie tylko handel programami politycznymi, ale też godnościami i jak obawiają się zawierające sojusz strony, że o te właśnie godności rozbić się może cały wysiłek zmierzający do stworzenia jedynie narodowego rządu.

Tymczasem w oczekiwaniu nowego rządu zabraniana została najważniejsza praca sejmowa, bo poza biciem się po twarzy na wtorkowym posiedzeniu, zamilkły wszelkie wieści o pracach nad „naprawą skarbu Rzeczypospolitej“. A co najważniejsze, zatrzymano się tuż przed załatwieniem najważniejszego podatku gruntowego, który w rolniczej Polsce musi być podstawą dochodów państwowych, a już nie zabrano się wcale do projektowanej przez obecnego ministra skarbu daniny majątkowej, która miała być jednym z najwydatniejszych źródeł finansowych budżetu państwowego.

Zredukowanie ilości posiedzeń sejmów i zapowiedź nieprzewidywanych wakacji majowych wskazują, że się czeka na wielkie zmiany, które obalą wszystkie niezrealizowane dotąd, a najważniejsze projekty skarbowe, bo one godzą głównie w kieszenie tych, którzy obecnie tak mozolnie pracują nad objęciem rządów. Bo mimo wielkich zasadniczych różnic, dzielących chińską od Piasta w jednym są oni zgodni: nie płacić, ale żądać i brać. W niepłaceniu na rzecz państwa tak się już wyspecjalizowali, że ten kunszt doprowadzili do mistrzostwa. Kto bowiem potrafił płacić podatek gruntowy doprowadzić do 82 marek z morga, ten nabył wszystkie kwalifikacje do wyłącznego sprawowania „narodowych“ rządów..

Wracając jednak do samej treści układu zawartego między prawicą i piastowcami, który w ostatnich dniach doznał pewnego wstrząśnienia z powodu buntu obszarników, trzeba zwrócić uwagę na próbę załatwienia się z reformą rolną. Otóż cały ten wielki problem społeczno - ekonomiczny chce Witos ująć w wązkie ramy dobrowolnej parcelacji majątków ziemskich po cenach targowych, czyli ziemię tę chce się uczynić dostępną tylko bogatym chłopom. Gdy przefrymowana ustawa o reformie rolnej miała na celu nasycenie ziemią małych rolników i bezrolnych i w tym celu cenę tej ziemi oznaczała znacznie poniżej targowych, Witos myśli teraz tylko o sobie i swych najbliższych. Biedota wiejska i folwarczna może mieć teraz tylko widoki na przejście w twardą służbę bogatego kmięcia.

Tak wedle nowych koncepcji ma w Polsce

wyglądać zapowiedziana i oczekiwana reforma rolna. Ze tego rodzaju sojusz będzie źródłem gwałtownego fermentu na wsi, który może wstrząsnąć organizmem państwowym, co to obchodzi tych, którzy nie sięgają wzrokiem dalej swego nosa i swej kieszeni, a mają widok objęcia rządów, które tak wiele dać mogą.

Mimo tych czasowych przeciwieństw politycznych między ludowcami a prawicą, wspólnym wysiłkiem zdobyli się oni na oświadczenie „prawo Pluta“, które gwarantuje bezkarność pa-skarstwu wiejskiemu, pod tym też znakiem poszłyby rządy, które autorów owego skandalicznego prawa mają skuć w trwały sojusz, mimo wstępu obszarnika do chłopa i mimo niedawnego oskarżenia się wzajemnego w najbardziej rzymski sposób.

Senacka kom. prawnicza przeciw uprzywilejowaniu producentów rolnych.

WARSZAWA. 18. kwietnia. (Pat.) Senacka komisja prawnicza rozpatrywała nowelę do ustawy o zwalczaniu lichwy i postanowiła odrzucić projekt tej ustawy uchwalonej przez Sejm. (Przez

to odrzucenie, odrzuciła komisja t. zw. „Lex Pluta“ zwalniająca od odpowiedzialności za lichwę producentów rolnych. — Przyp. Red.).

Opinia poselska za skróceniem czasu służby wojskowej.

WARSZAWA. 18. kwietnia. (Pat.) Na posiedzeniu sejmowej komisji wojsk. toczyła się w dalszym ciągu dyskusja ogólna nad projektem ustawy o powszechnym obowiązku służby wojskowej. Pos. Czetwertyński wskazał na konieczność zastosowania w armii udoskonaleń technicznych, co pozwoli skrócić czas służby. W odpowiedzi oświadczył min. Sosnkowski, że zgodziłby się na to, gdyby miał pewność pokoju

co najmniej na najbliższych 10 lat.

Posel Michałak wypowiedział się za skróceniem czasu służby wojskowej, bez stosowania urlopow.

Pos. Haller wypowiedział się przeciw wszelkim ulgom w powszechnym obowiązku służby wojskowej i wyraża zdanie, że zbliżenie się inteligenta do człowieka nieinteligentnego w armii jest czynnikiem niesłychanie korzystnym.

Piast żąda radykalnego zwiększenia reformy rolnej.

„Parowozy typu P. S. G.“

WARSZAWA. 18. kwietnia. (tel. wł.) W „Woli Ludu“ organie PSL. „Piast“ pojawił się dziś artykuł p. t. „Parowozy typu PSL.“ poświęcony rolkowi Piasta z Chięną.

Artykuł oświadcza, że ludowcy żądają radykalnego zwiększenia reformy rolnej, mianowicie przymusowego dostarczenia 400 tysięcy morgów rocznie na parcelację, spłat rozłożonych na

lat 25, drzewa na odbudowę i progresywnego podatku gruntowego. Nadto będą się domagać wprowadzenia złotego polskiego.

Artykuł oświadcza dalej, że PSL. jest miążdzącym parowozem, któremu z drogi muszą ustąpić wszelkie „wały“. Ostatni zwrot skierowany jest przeciw premierowi Sikorskiemu.

Przesilenie w gabinecie włoskim.

RZYM. 18. kwietnia. (Pat.) Wczoraj odbyło się posiedzenie członków gabinetu należących do partii popolarów. Zebraniu przewodniczył Mussolini. Premier poddał krytyce stanowisko partii, zajęte na ostatnim kongresie w Turynie. Dziękując członkom gabinetu należącym do partii popolarów za ich współpracę w rządzie za-

znaczył premier, iż pozostawia całkowitą swobodę akcji członkom partii, pojmującym konieczność współpracy z rządem faszystów w dziele odbudowy kraju. Minister Cavassoni zapewnił premiera, że większość partii pragnie dalej współpracować z rządem.

PREMIERA!Dziś w czwartek
19 kwietnia**Kino LEW****„PAT i PATACHON“****„Jeden krótki - drugi długi“**arcywesoła komedia
w 6 aktach.
Początek w dniu po-
wszednie o godz. 5:30,
w soboty, niedziele i
święta o godz. 4.**Sowjetów nie dopuszczono na konferencję lozańską.**

LONDYN. 18. kwietnia. (Pat.) W odpowiedzi na interpelację w Izbie gmin oświadczył podsekr. stanu Mac Neil: Wobec tego, że sojusznicy porozumieli się z Turcją w sprawie statutu dla cieśnin, Rosja nie zostanie zaproszona na konferencję lozańską.

Nawiązując do tego oświadczenia pisze „Daily Telegraph“:

Cziczerin zdradzał wielkie zdenerwowanie z powodu nieotrzymania zaproszenia do Lozanny. Mówił on, że nie pojmuje, jakim sposobem stracenie duchownego polskiego, może być przeszkodą w dopuszczeniu Rosji do udziału w konferencji.

Zbrodnia zamordowania metropolity prawosławnego przed sądem.

Przed sądem doraźnym w Warszawie stanął dnia 16. bm. Paweł Łatyszenko, były archimandryta Smaragd, oskarżony o to, że 8. lutego r. b. trzema wystrzałami z rewolweru zabił metropolitę Jerezgo.

Przeszło dwie godziny spowiadał się Paweł Łatyszenko przed sądem po odczytaniu aktu oskarżenia. Osobliwa to była spowiedź i osobliwy penitent. Nie było w jego słowach ani skruchy, ani żalu; ani jednego słowa łitości dla ofiary. Wzruszenie jakie go ogarniało, nie wpływało z poczucia dokonanej zbrodni. Głos załamał mu się w łkaniu kilka razy, zwłaszcza, kiedy rozczulał się nad samym sobą, kiedy opowiadał, jak sam odprawiał nabożeństwo żałobne za swoją własną, jeszcze żyjącą na ziemi, duszę, w oczekiwaniu możliwej śmierci. Załamał się z większą i bardziej wzruszającą naturalnością, kiedy oskarżony mówił o swej matce; ale nie załamał się ani razu kiedy mówił, bardzo szczegółowo, o tem, jak strzelał do metropolity, jak zabił go. Przeciwnie; raz po raz podczas tego opowiadania, na zlekka mongolskiem obliczu Łatyszenki zarysowywał się stały, wyraźny uśmiech, prawie śmiech.

Metropolitę zabił, bo uważał go za „kara cerkwi prawosławnej“. W trakcie swej mowy obronnej przypomniał szczegół, że tuż po zamordowaniu jakaś kobieta, widocznie z otoczenia metropolity, doszła do zabójcy i pocałowała go w czoło, mówiąc: „dzięki ci, żeś nas od niego uwolnił“.

Metropolita pozbawił Łatyszenkę parafii i zabronił mu odprawiać nabożeństwo; ale Łatyszenko nie uważa tego za rzecz ważną; metropolita był, wedle jego zdania, metropolitą tylko Warszawy, nie zaś Polski, i mieszać się do spraw cudzych djecezyj (parafia Łatyszenki należała do djecezyj grodzieńskiej) nie miał prawa. Niechęć zabójcy do ofiary miała przyczyny inne i nie osobiste. Metropolita był tym dostojnikiem prawosławnej cerkwi w Polsce, który w zgodzie z rządem polskim przeprowadził autokefalję prawosławnej polskiej cerkwi, uniezależnił ją

od patriarchy w Moskwie. Był to przeto, wedle archimandryty Smaragda — zdrajca cerkwi prawosławnej. Według niego oderwanie od cerkwi materyjnej w Moskwie należało przeprowadzić drogą przepisaną w kanonach: drogą decyzji soboru, złożonego z episkopatu, duchowieństwa i pobożnych. Metropolita działał inaczej, zebrał w Poczajewie sobór biskupów i stał z arcybiskupem Dionizjan, obecnym metropolitą, utworzył większość przeciwko innym biskupom i autokefalia stała się prawem. Metropolita — powiada — był człowiekiem złym, chciwym; najbardziej szło mu o to, aby biskupi przysyłali mu pieniądze. „Włodzimierz przysłał mi już 650 000 marek, a inni co?“ A jednocześnie stosował ucisk do biskupów „wiernych kanonom“, i nie chcących oddać cerkwi prawosławnej na łup polskiemu rządowi“.

Obronę Smaragda podjęło się 4 adwokatów, z tych dwóch ze Lwowa: L. Hankiewicz i Głuszkiewicz.

WYROK.**SPRAWĘ PRZEKAZANO DO POSTĘPOWANIA ZWYKŁEGO.**

W dalszym ciągu rozprawy przeciw Pawłowi Łatyszenko sąd wysłuchał przemówienia pozostałych 3 obrońców, którzy między innymi wnieśli o przesłuchanie dodatkowe jeszcze 3 świadków, oraz ustalenia poczytalności oskarżonego. Prokurator przeciw wnioskowi tym nie oponował. Następnie oskarżony w dłuższym przemówieniu ostatniemi słowami, usiłował przedstawić się jako męczennik i powołując się na to, że jego usposobienie nie znosi więzienia, prosił o wyznaczenie mu kary śmierci. Po naradzie sąd ogłosił orzeczenie, w którym wobec wątpliwości, co do poczytalności oskarżonego i niemożliwości ustalenia stanu poczytalności na rozprawie głównej uchwalił oddać sprawę do rozpoznania sądowni zwykłej. Rezolucja ta wywołała prawdziwą sensację na sali. Oskarżony przyjął ją spokojnie. Dopiero po dłuższej chwili jednak — jak się zdawało — zrozumiał istotną treść rezolucji.

**GŁOSY FRANCUSKIE W SPRAWIE JAWO-
RZYNY.**

PARYŻ. 18. kwietnia. (Pat.) „Echo de Paris“ i „La Republique Francaise“ wskazując na nieczność rozwiązania kwzstji Jaworzyny doradzają, aby sprawę tę oddać pod decyzję Rady ambasadorów.

UDAŁE PRÓBY LOTU BEZ PILOTA.

ETAMPES. 18. kwietnia. (Pat.) Dokonano tu próbnego lotu aeroplanu bez pilota przy zastosowaniu fal elektrycznych. Samolot wzbijał się, unosząc się w powietrzu i wylądował bez przeszkód.

OLBRZYMI DŁUG PAŃSTWOWY NIEMIEC.

BERLIN. 18. kwietnia. (Pat.) Bieżący dług państwowy Niemiec podniósł się w pierwszej dekadzie kwietnia o przeszło 600 milionów, tak, że wynosi obecnie 7.2 biliona mk. niem.

**WALKI ZE ZBUNTOWANYMI ODDZIAŁAMI W
CHINACH.**

LONDYN. 18. kwietnia. (Pat.) Reuter donosi z kantonu: Wojska rządowe zaatakowały wczoraj kanton. Oddziały Sun-Jan-Sena odparły atak. Walka trwa dalej.

DYMISJA MINISTRÓW POPOLARÓW.

RZYM. 18. kwietnia. (Pat.) Ministrowie należący do partji popolari złożyli na ręce Mussoliniego dymisję.

ZJAZD PRZEMYSŁOWCÓW GÓRNICZYCH.

WARSZAWA. 18-go kwietnia. (Tel. wł.). Wczoraj rozpoczęły się w Dąbrowie Górniczej obrady zjazdu przemysłowców górniczych w sprawie podwyższenia płac. Robotnicy żądają 25 proc., — zjazd godzi się na 10 proc.

**PRZECIW WSPÓLNEMU OBCHODOWI 1. MAJA
Z KOMUNISTAMI.**

WARSZAWA. 18. kwietnia. (A. W.) „Robotnik“ zamieszcza odpowiedź na wezwanie polskiej partji komunistycznej, by wraz z P. P. S. urządzić wspólny obchód 1-go Maja, łącząc go z demonstracjami anty-militarystycznymi i anty-faszystycznymi, „Robotnik“ odrzuca propozycję, komunistów, z którymi, jako wielbicielami sowiecko-zaborczego militarizmu żadna partja socjalistyczna nie pójdzie.

NOWY KLUB POLITYCZNY W WARSZAWIE.

WARSZAWA. 18. kwietnia. (Pat.) Ukonstytuował się nowy klub, a mianowicie klub katolicko-ludowy, z prezesem Ignacym Jasińskim i wiceprezesem p. Bronisławem Greisem.

FIASKO ROKOWAŃ DUŃSKO-SOWIECKICH.

WARSZAWA. 18-go kwietnia. (Tel. wł.). Z Kopenhagi donoszą, że połowa delegacji duńskiej dla zawarcia umowy handlowej z sowiektami wróciła z Rosji bez rezultatu i zapowiedziany jest powrót reszty delegatów.

Prasa duńska donosi, że także szwedzka delegacja ma opuścić Rosję z powodu bezprzedmiotowych rokowań.

USTALANIE SIĘ CEN MAKI.

WARSZAWA. 18. kwietnia. (AW). „Kurier Polski“ donosi, że w związku z niesłabnącym dowozem maki amerykańskiej przez Gdańsk, ceny wszelkich gatunków maki na rynku zbożowym stabilizują się, od tygodnia pozostają bez zmiany.

ILU POLAKÓW JEST W KOWNIE.

KOWNO. 18. kwietnia. (Pat.) Wedle ostatniego obliczenia magistratu miasta Kowna, miasto to liczy obecnie 84.352 mieszkańców, w tem 41 tysięcy Litwinów, 27 tysięcy żydów, i tylko 8.300 Polaków. Wreszcie 4.200 Niemców, reszta przypada na Rosjan i Białorusinów. Liczba dotycząca Polaków nie odpowiada rzeczywistości, gdyż wybory do rady miejskiej w Kownie dowodzą, że żywił polski stanowi trzecią część rady miejskiej.

Zboże polskie a niemieckie ziemniaki.

Jedno z pism donosi z Katowic o rozszerzeniu przez prasę niemiecką wiadomości, iż między rządem niemieckim a polskim ma przyjść do wymiany ziemniaków na zboże.

A mianowicie Niemcy, którzy mają nadmiar ziemniaków, mają je zamienić na zboże polskie. Polska prasa na Śląsku zapytuje, czy to możliwe, jeżeli Polska, posiadająca również nadmiar ziemniaków, sprowadzała je z Niemiec i przerabiała na wódkę, a wywoziła zboże, choć chleb jest tak drogi, a ludność wyczekuje z utęsknieniem a napróżno jakiejś poprawy w tym względzie.

Do katowickiej prasy nadchodzi wiadomość że rząd polski podobno zezwolił na wywóz 15 tysięcy wagonów zboża do Niemiec i pod wpływem tej wiadomości cena chleba podniosła się. Oczekują tam zatem urzędowego wyjaśnienia pogłosek niemieckich.

Gminy komunistyczne w Bułgarii.

SOFJA. 18. kwietnia. (Pat.) Bułg. Ag. Tel. Rząd opracował już projekt ustawy w sprawie gmin komunistycznych. Wedle tej ustawy w miejscowościach liczących co najmniej 10 zwolenników idei komunistycznej majątek nieruchomości należący do komunistów zostanie wywłaszczony na rzecz gminy. Zarząd gminy spoczywa w rękach specjalnej władzy, w skład której mają wejść przedstawiciele władz komunalnych, rządowych oraz trzech przedstawicieli komunistów. Wszelkie nadużycia pociągane będą za sobą surową karę do kary śmierci włącznie. Wspomniany projekt ustawy zostanie wniesiony do parlamentu.

OGŁOSZENIE.

Dyrekcja POLMINU w Drohobyczu
ogłasza

przetarg

na wykonanie wyprawy wewnętrznej i zewnętrznej
pięciu budynków.

Łączna suma wyprawy około 17.000 m².

Termin dla ofert do 7-go maja.

435

Panama Gdańska.

Ciemne interesy pana Senatora i towarzyszy.

W komisji śledczej sejmiku gdańskiego rozpatrywany jest obecnie nieczysty interes senatora gdańskiego p. Janssona. Jeszcze w grudniu 1922 podczas rozpraw nad projektem ustawy o podatku dochodowym ze strony komunistów podniesiono zarzut, że p. Jansson nadużywał swego stanowiska dla różnych interesów.

Zarzuty te opierały się na liście, który wy stosował do sejmiku dr. Falkix, b. referent senatu, obecnie przewodniczący urzędu gospodarczego w Düsseldorfie.

Jak pisze w korespondencji z Gdańska „Kurier Pozn.,” sprawa obraca się około kontyngentów żywnościowych, które Polska przyznawała Gdańskowi, zanim jeszcze przyszła do skutku umowa polsko - gdańska z października 1921, otwierająca granicę gospodarczą między Polską a Gdańskiem z dniem 1 kwietnia 1922.

O przydział z kontyngentów tych dla dalszej rozsprzedaży starały się liczne firmy uprzywilejowane, które były w bliskich stosunkach z sen. Janssonem. Wprawdzie rozdziału dokonywano w wydziale, podlegającym urzędowi gospodarczemu, ale stosunki panowały tam tak patryarchalne, że sen. Jansson mógł tam z całą swobodą żądać dla swej firmy Obeltha przydzia-

hu 500 ton otrębów, podczas gdy inne firmy otrzymywały po 35 lub 40 ton.

Najciekawsze są stosunki sen. Janssona z firmą jajczarską Gerstensanga z Małopolski. — Firma ta ofiarowywała Gdańskowi jaja w miesiącach zimowych roku ubiegłego po cenie 20 do 30 procent niższej, niż były ceny targowe. Polską ogalano z jaj i rzucano je tak tanio na rynek gdański. Oprócz jaj firma ta na tych samych warunkach oddawała Gdańskowi ziemniaki i cebule.

P. Jansson, broniąc siebie, dowodził, że w postępowaniu swym nie jest odosobniony, bo gdy on uczestniczy w czterech firmach, a w pięciu innych znajduje się w radach nadzorczych, to senator Jawelowski interesowany jest aż w 24 przedsiębiorstwach, a zarówno też senatorowie Ziehm, Förster, Fuchs, Pertus i Kette uczestniczą w całym szeregu towarzystw zarobkowych.

MATERJE ANGIELSKIE

na ubrania męskie, płaszcze i kostjomy damskie
po okazjnie niskich cenach IMPORT SUKNA
396 ul. Pańska 17 a, III. p.

Czas już nawrócić ze złej drogi.

Maszynistom kolej. pod rozważę.

W tych dniach odbyć się ma w Warszawie Zjazd maszynistów zorganizowanych w Z. Z. M. który niewątpliwie wykaże nicość odrębnej tej organizacji.

Większości z pośród maszynistów otworzą się oczy i zrozumieją nareszcie, że tworząc odrębną organizację, dali się wziąć na lep demagogii reakcyjnej, która obiecywała im raj na ziemi.

Zorientują się, że przewodcy ich dotychczasowi, to podstawiani przez czynniki rządzące ludzie, którzy za cenę zrobienia kariery podjęli się rozbić jedność w szeregach kolejarzy.

Celu swego dopięli. Ruch zawodowy kolejarzy rozbity na kilkanaście odrębnych Związków, szamota się w bezsilności wobec Rządu. Postulaty Zw. zawodowych bywają nieuwzględniane, albowiem rząd dobrze jest poinformowany, że do wielkiej, jednolitej akcji kolejarzom trudno przystąpić.

Specjalnie zaś daje się to odczuć maszynistom. Co dzieje się bowiem ze słabymi, którym sypie się kary za rzekomą niezdolność prowadzenia ogrzewalni, za niezdolność naprawy maszyn, za przekroczenie jazdy i lichy wiec jeszcze. Zarządy ogrzewalni zwałają winę wszystkiego na maszynistów, aby w ten sposób odwrócić uwagę od nieumiejętnego prowadzenia pracy przez siebie.

Ferment wśród maszynistów potęguje się coraz bardziej, skoro zobaczyli, że przewodcom nie chodziło o poprawę bytu ogółu maszynistów, ale o skaptowanie ich na 8-kę. Zobaczyli też, że posłowie z 8-ki jawnie przeciwstawiają się wszelkiej poprawie bytu kolejarzy.

Nie tedy więc droga. Jedynym wyjściem z sytuacji, to przystąpienie wszystkich maszynistów do ogólnego Zw. zawodowego kolejarzy, w którym tworzyłiby jedną, ośmielią sekcję mechaniczną walczącą, skutecznie o postulaty swoje.

W Z. Z. K. mają też zapewnioną pomoc wszystkich posłów socjalistycznych walczących o prawa robotnicze, tak dla całej klasy pracującej, jak i dla kolejarzy.

60)
ARTUR CWIKOWSKI.

Dziewczynka z lokami.

POWIEŚĆ.

(Ciąg dalszy).

Ale on, ogarniony pustką, którą ziała na niego przeklęta minuta, pozostał nieprzystępny teraz tkiwości i wzruszenia. Jak olśnienie wstąpiła w nim świadomość, że tu dziewczyna kłamała oczy. Wstrzymał się, by nie ująć jej mocno za rękę i nie rzucić jej w twarz jakiegoś nienawistnego słowa.

— Nie jestem taki naiwny, za jakiego mnie uważasz. Staje mi się wszystko jasne... przychodzi do przekonania, że twoje postępowanie ze mną jest jedną stałą obłudą. Nie bój się, nie będę wyciągał żadnych konsekwencji z twojego postępku. Wiem teraz, dlaczego nie chciałaś jechać do Krakowa... pragnęłaś zostać sama, by móc odbywać spacer... z poręcznikiem. Kto to?

— Brat pani Tosi.

— Ach, ten mydłek! Nie wysoko sięgają twoje aspiracje... ale trudno. Niepotrzebnie tylko wmawiałem w ciebie coś, co cię w oczach mych wynosiło nad inne kobiety. Bo ty jesteś taka zwykła sobie, przeciętna kobietka. Dlaczego płaczesz?... nie wierzę już twym łzom, tak mocno nie wierzę, jak dawniej wierzyłem twym... twym pocałunkom.

— Oles! jak ty mówisz do mnie?

Uciszył się gniew, rozplynał w smutnej jakiejś powadze. Wydało mu się, że unosi się duchem blakającym nad ruinami życia.

— To prawda, że mówię inaczej, ale bo i ty już nie jesteś dla mnie tą, co przed godziną. Będę się musiał przyzwyczajać do ciebie, jak do nowo poznanej osoby. I jedno jeszcze. Ponieważ nie wypada, aby młoda panna prowadziła publicznie flirt z oficerem, życzę sobie, aby te spotkania się nie powtarzały.

Rzeczywiście, tak nie mówił do niej nigdy. W zamąceniu myśli i uczuć nie chwyciła dokładnie sensu słów; pojmowała tylko, że jest zagniewany i obrażony śmiertelnie... właściwie bez poważnego powodu. Bo cóż zrobiła złego? czy mniej lubiała go przez to, że wyobraźnię miała zajęta tantym... wesołym, rozkochanym chłopcem, który umiał tak słicznie błagać o jeden niewinny pocałunek?

— Na cóż jeszcze czekasz? nie przekonają mnie o niczem lzy twoje... ani słowa. Zresztą ty mnie wcale przekonywać nie chcesz...

Urwał, jakby czekał na zaprzeczenie. Jakby spodziewał się, że ona pójdzie za podświadomą jego wolą i będzie się chciała uniewinniać.

Pragnął, aby wyszła z pokoju, aby się skończyła ta smutna scena. Zostanie sam i odetchnie z wielką ulgą. Jej obecność dolega mu tajemniczą, duszną atmosferą; myśli i uczucia nie mogą się wyzwolić z zakłętą koła. A równocześnie czuje, że z chwilą, kiedy jej zabraknie wzroku i duszy, zapanuje w tym pokoju jaźń posępna, szara jak całun jesiennych mgieł i jak one, chłodna martwota.

Alinka milczała. Z jej zaszpeionej twarzy nie mógł odczytać niczego: nie było w niej gniewnego rozdrażnienia, ni śladu żalu. Nie wiedział, że podczas kiedy w nim rozgaszczało się chwastami, wszystko zagarniającymi czerpienie, ona zastanawiała się, co jej teraz wypada zrobić: pogniewać się na serjo, udać smutek, czy też rzucić mu się na szyję i przeproszać go, że była tak nierozsądna i popełniła coś, za co słusznym należy się jej bura. Spojrzała na niego ukradkowo: siedział ze zmarszczonym czołem, usta wykrzywił mu uśmiech lekceważącej obojętności. Ach, więc tak? nie dba o nią? nie zależy mu na niej? Gdyby jedno słowo, jedno spojrzenie, dające do poznania, że chce załagodzić całą kłótnię, jeden ruch, któryby ją ośmielił...

I gorące jej serce zacisnęło się nagle za wziętością.

— Czy masz mi jeszcze co do powiedzenia?

Ona szydzi z niego! Z niczego się nie zamierza tłumaczyć... powiedziała przecie: myśl sobie, co chcesz...

— Nic więcej — odrzekł, patrząc w nią spokojnym zimnym wzrokiem. — Zresztą ty jesteś tego rodzaju istotą, że nie rozumiesz niczego, czego nie chcesz rozumieć. To jest bardzo wygodne... ale mniejsza o to... Za dużo chciałem arogować sobie praw w stosunku do ciebie... zdawało mi się, że mi pozwalasz na zagładanie do swej duszy. Pomyliłem się — to wszystko. Twoja dusza jest gdzieś daleko, daleko poza mną, nie znam jej dziś tak samo, jak nie znałem w ten dzień, kiedyśny się po raz pierwszy ujrzeli.

(C. d. n.)

Nowiny z dnia.

Lwów, 19. kwietnia

REPERTUAR TEATRU MIEJSK. WE LWOWIE

Czwartek o g. 7 „Orle”.

Piątek o g. 7 „Madame Butterfly”.

Sobota o g. 3 „Pan Jowialski” — o g. 7 „Orle”.

REPERTUAR TEATRU MAŁEGO, Gródecka 2 b:

Czwartek o g. 7 „Brat marnotrawny”.

Piątek o g. 7 „Rozkosze domowego ogniska”.

REPERTUAR TEATRU NOWOSCI, ul. Słoneczna:

Czwartek o g. 7 „Frasquita”.

Piątek o g. 7 „Frasquita”.

Sobota o g. 7 „Frasquita”.

TEATR ZYD. dyr. S. M. GIMPEL, Jagiellońska 11.

Czwartek 19 o g. 7:30 „Trzy dary” operetka.

BIURO KONCERTOWE M. TUERKA.

Środa 19 kwietnia: Kwartet czeski SEVCIKA. Bilety z datą 13 b. m. ważne.

Z UNIWERSYTETU LUDOWEGO IM. A. MICKIEWICZA. W piątek, 20-go b. m., o godz. 6.15 przy ul. Bourlarda 5, wykład dyrektora M. Lityńskiego p. t.: „Nauka o stylach w architekturze”. Cz. I. (z obr. świetl.).

POSIEDZENIE RADY MIEJSKIEJ odbędzie się dziś o godz. 7. wiecz. Na porządku dziennym znajduje się między innymi sprawa podatku od mieszkań, którego wysokość ma w jednakowej niemal mierze obciążyć wszystkich mieszkańców miasta. Ta „równość” podatkowa stosowana przez zarząd miasta jest w najwyższym stopniu niesprawiedliwa i obowiązkiem rady miejskiej jest rozłożyć ciężary podatkowe tak, aby one liczyły się z możliwością płatniczą podatników. Różnice wyjątkowe wśród mieszkańców miasta tak gwałtownie po wojnie wzrosły, że byłoby wprost zbrodnią zwalanie na wszystkich mieszkańców jednakowych ciężarów gminnych.

DR. EMIL SILBERSTEIN, lekarz Kasy chorych m. Lwowa, zmarł po długiej chorobie w Berlinie, dokąd się przed kilku miesiącami udał na leczenie. Zmarły był przez 30 lat lekarzem Kasy chorych, poświęcił więc instytucji najpiękniejszy okres swego życia, a jak był jej oddany, świadczy ogromna jego popularność wśród członków Kasy, którzy zawsze u niego z pełnym zaufaniem szukali pomocy i opieki lekarskiej. Zmarły i poza Kasą cieszył się wielką popularnością i zasłużoną opinią dobrego i sumiennego lekarza.

Przez Jego śmierć instytucja społeczna, jaką jest Kasa chorych, poniosła niepowetowaną stratę. Cześć Jego pamięci.

„DJABLIK DRUKARSKI”. W sprawozdaniu z Wystawy Norblinowskiej, wkraść się błąd drukarski, mianowicie w wierszu 16-tym od dołu na szpalcie drugiej ma być subtelnością linii — nie „aktualnością”, jak mylnie wydrukowano.

Z TEATRU KOMUNIKUJĄ: że „Orle” Ro-standa stało się istotnie atrakcją sezonu, czego dowodem są wysprzedane zawsze przedstawienia. W przedstawieniach „Orlecia” hierze udział orkiestra operowa a statystują wszyscy nasi artyści, wolni od zajęć. Niedawno byli na przedstawieniu przejeżdżający przez Lwów Francuzi, którzy z zachwytem wyrażali się o przepychu dekoracji i świetnej grze naszych artystów.

„MADAME BUTTERFLY”. Piękna ta opera, którą ujrzymy po dłuższej przerwie w piątek, będzie miała pierwszorzędną obsadę, gdyż główną partję kobiecą kreuje znakomita Argasińska-Choynowska, partję męską nasz bohater-ki tenor p. Prawdzic. Dyryguje p. Wolfstal, reżyseruje p. Okoński.

ZARZĄD TELEFONÓW LWOWSKICH podaje do wiadomości WPP. Abonentów, że wszelkie naprawy aparatów telefonicznych uskutecznią bezpłatnie, również i bezpłatnie wymienią zużyte lub uszkodzone części, jak wkładki mikrofonowe, baterje i t. p. W razie żądania zapłaty przez monterów, prosimy o natychmiastowe zawiadomienie Zarządu Telefonów.

Prosimy również WPP. Abonentów żądać okazania legitymacji od osób, zgłaszających się w celu reparacji telefonów. 438—1

TELEFON LWÓW — PRAGA. Z dniem 15. kwietnia b. r. zaprowadza się telefoniczną rela-

cję między Lwowem a Pragą czeską. Należy- tość za trzyminutową rozmowę zwykłą w tej re- lacji wynosi 20.000 mk., za pilną 60.000 mk.

CENY BILETÓW TRAMWAJOWYCH w Warszawie podwyższone zostały do 1000 mk w dzień, do 2.000 mk. w nocy.

CENY ZBOŻA I SIANA. W ub. środę na giełdzie zbożowej notowano: 100 kg. pszenicy 187.500, żyta 120 — 126.000, jęczmień 105 — 110 tys., owies 126 — 136.000, siano słodkie, prasa wane 35.000 mk. Innych produktów rolnych nie oferowano.

OSOBLIWI ZAMACH SAMOBÓJCZY. Wcze- raz zawezwano Pogotowie ratunkowe do realno- ści przy ul. Hetmańskiej 1. 8. Tu zastano Simona Ramettiiego, uchodzącę z Rosji, który w zamiarze samobójczym połknął dwie igły. Osobliwy despa- rat mimo „interwencji” obecnego funkcjonarja sza policji nie zezwolił przewieść się do szpita- la, lecz położył się do łóżka, aby „spokojnie” oczekiwać nadejścia pożądanej śmierci.

KOSZTOWNA IRYTACJA. Rozalia Jaku- bowska, służąca, w grudniu z. r. dała do na- prawy parę kolczyków, wartości 150.000 mk. w sklepie Mechla Rudego, przy ul. Sykstuskiej, które jednak dotychczas nie mogła odebrać. Wczoraj interesowana zjawiła się w tym sklepie lecz zegarmistrz odpowiedział jej, że kolczyki te wziął od niej zięć jego, który skradł je, po- dobnie jak i inne przedmioty ze sklepu. Poszko- dowana z irytacji poczęła bić pięścią o szyby gablotki sklepowej, wyrządzając szkodę na 200 tys. mk. Sprawa oparła się o policję i prawdo- podobnie poszkodowana będzie musiała dopła- cić do straconych kolczyków.

KURSY WALUT. Wczoraj na giełdach w Polsce obce waluty poszły znowu w górę, przy równoczesnym obniżeniu się marki niemieckiej. Kursy niektórych akcji również nieco się obni- żyły.

Na giełdzie oficjalnej we Lwowie wczoraj płacono: dolary od 43.650 — 45.250, dol. kan. d. 43.650, marki niem. 1.85 — 1.95, leje rum. 180 — 190, liry 2.280, dynary 410, franki fr. 2.920, fr. belg. 2.540, fr. szwajc. 8.1110, kor. czeskie 1.340, kor. austr. 0.61, kor. węg. 11.50, f. szterl. 205.000 mk. W Zurychu wczoraj płacono mar- kę polską 0.0130.

MYSLIWIEC NA KARPIE. Piotr Gołena z Zatok, pow. gródeckiego, zapragnął natłowieć ryb w stawach. Zabrakło mu jednak odpowiednich sieci. Wpadł więc na szczęśliwy zdaniem jego pomysł, zdobycia odpowiedniego materiału na sieć w wagonach kolejowych. Tu też służba kolejowa przytrzymała go na kradzieży sznurkowych sie- tek z pól na pakunki. Niefortunnego kandy- data na rybaka aresztowano.

POSZUKIWANIA ZA OBCOKRAJOWCAMI. Policja we Lwowie, jakoteż i w kraju, poszukuje uchodźców, rosyjskich, którzy do 15. b. m. nie wyjechali za granicę. W powiecie starosamborskim w jednym dniu ujęto kilkudziesięciu i wy- siedlono ich.

We Lwowie ujęto około 150 osób, które na razie przebywają w areszcie policyjnym.

PRZYJEMNOŚCI LOKATORÓW. Jadwiga Łabiak, zamieszkała przy ul. Ormiańskiej 1. 18, miewa zatargi z właścicielką realności Bodeko- wą o wysokość płaconego czynszu, podwyższo- nego nadmiernie. Przedwczoraj po awanturze go- spodyni posłała dozorcowa, aby ta zemściła się za „naruszony” jej honor. Ostatecznie Łabiakowa pobita walkiem odniosła ciężkie kontuzje i rany na głowie i ciele. Nieopaczna i pochopna dozor- czyni odpokutuje obecnie za swój czyn popełnio- ny z namowy gospodyni w aresztach sądowych.

Zgromadzenie ludowe w Borystawiu

odbędzie się w niedzielę dnia 23. o godz. 2-giej po południu w „Domu Ludowym”.

Na porządku dziennym sprawy ważne. — Referent tow. Skalak ze Lwowa i in.

Towarzysze! Robotnicy! Jawcie się jak naj- liczniej!

Rada Rob. P. P. S. w Borystawiu.

Do wiadomości inspektoratu pracy w Stanisławowie.

W tartaku Gedalego Bittera w Kołomyji, pra- cuje się 12 godzin. Pan ten nie chce słyszeć o 8-godzinym dniu pracy i tłumaczy się tem, że ma pozwolenie starostwa pracować dłużej.

Robotnicy przez opór tego pana zmuszeni byli zastrejkwować nie żądając przy tem nic tylko ustawowego dnia pracy.

Pan ten na 12 godzin ma robotę, a na 8 godz. powiada niech mu lepiej tartak stoi. Sekretarzowi zawodowemu tow. Słoniowskiemu ze Lwowa oświadczył, że on by się zgodził na 8 godz. ale za 4 godz. ściagnie płacę, która dziś wynosi 4.500 do 6.000 Mp. dziennie.

Możeby pan inspektor Pieniążek zajrzał do tego pana i pouczył go, że przy zaprowadzeniu 8-godzianego dnia pracy płacy obniżać nie wolno.

Komunikaty.

× TOWARZYSTWO EMERYTÓW PAŃ- STWOWYCH, wdów i sierót, urządza w niedzielę 22. b. m. o godzinie 5-tej popoł., w lokalu wła- snym przy ul. Pańskiej 11. I. p., towarzyskie ze- branie informacyjne, łącznie z „herbatką wielka- nocną”.

Wstęp dla członków, ich rodzin i wprowa- dzonych gości bezpłatny.

× W TOW. AKAD. „ZJEDNOCZENIE” w domu domu akad. fundacji Hermanów, przy ul. Królewskiej 7. odbędzie się dnia 19. b. m. o godz. 19-tej dyskusja nad referatem kol. Marka Kruma na temat: „Rasa a Żydzi”. — Wstęp wolny. — Goście mile widziani.

× KÓŁKO ZAB. DRUKARZY, urządza w nie- dziele dnia 22. b. m. wieczornicę taneczną w sali własnej, Piekarska 18. Początek o godzinie 6-tej wieczorem.

Sprawy partyjne.

* „WSPÓLNEJ NAUKI” czwarte zebranie, odbędzie się w piątek, 20. b. m. o godz. 7-mej wieczór.

Uprasza się o punktualne przybycie.

Sekcja oświat. P. P. S.

* ZGROMADZENIE KOBIET, odbędzie się w sobotę, 21. b. m. o godz. 6-tej wiecz. w lo- kalu przy ul. Ormiańskiej 1. 2. II. p.

Referat na temat „KOBIETA A SOCJALITM” wygłosi tow. M. Hankiewicz.

Sekretariat P. P. S.

* BILETY WSTĘPU NA PRZEDSTAWIENIE W DNIU 1. MAJA już są do nabycia w Księ- garni Ludowej przy ul. Szajnochy 2, oraz w Sekretarjacie P. P. S. — Graną będzie komedia Kiedrzyńskiego „Czysty interes”.

* KLUB RADNYCH P. P. S. odbędzie po- siedzenie w środę o godz. 7-mej wiecz. w biurze tow. Obirka. Sprawy bardzo ważne

3 ruchu robotniczego.

§ STREJK ROBOTNIKÓW CEGIELNIANYCH trwa już 3-ci tydzień. Pertraktacje w sprawie cennikowej trwają od 9. marca. Z powodu od- mownego stanowiska pracodawców robotnicy wstrzymali się od pracy 3. kwietnia. Na zapro- szenie pracodawców i zyczeń, aby każda ka- tegoria robotników była w komisji cennikowej zastąpiona, jawili się robotnicy w dniu 18-go kwietnia b. r. w Izbie handlowo-przemysłowej, razem z komisją pracodawców, gdzie po przed- stawieniu i poparciu już przedstawionych żądań, komisja pracodawców udała się na naradę. Po długiej naradzie zakomunikowano uchwałę ko- misji cennikowej pracodawców, że „z powodu bardzo wygórowanych żądań robotników, ko- misja pracodawców nie może do tych żądań się przychylić”, dlatego muszą zasięgnąć opinii Walnego Zgromadzenia pracodawców, a po uchwale jaka zapadnie zaproszą komisję robo- tników na pierwsze dni przyszłego tygodnia tj. na 23. lub 24. kwietnia. Z powodu opornego sta- nowiska pracodawców strejk robotników cegiel- nianych trwa dalej.

§ BOJKOT FABRYKI DLA PRZEMYSŁU DRZEWNEGO W STANISŁAWOWIE trwa dalej. Wzywa się ogół robotników by nikt tam nie po- dejmował pracy aż do odwołania.

Podróż na około świata w 80-ciu dniach.

Według światowej powieści **Juljusza Vernego.**

Udział w tym kolosalnym 7-aktowym filmie biorą: Conrad Veidt, Reinhold Schünzel, Anita Berber, Käte Oswald. Rzec rozgrywa się na całym świecie. W Japonii, Indjach, Afryce, Anglii, Ameryce. — Zdjęcia eksplozji okrętu na pełnym morzu, itp. Film ten wyświetli Uniwersytet Ludowy na poranku w niedzielę 22. bm. 1923 o godz. 12 w poł. w KINOTEATRZE „MARYSIENKA“. Podczas przedstawienia koncert pełnej orkiestry kinoteatru „Marysienka“. Bilety w cenie 1.000, 2.000 i 2.500 Mp już są do nabycia w „Księgarni Ludowej“ ul. Szajnochy 2, a w dniu **PORANEK.** przedstawienia od godziny 10-tej rano przy kasie.

Tworzenie rządu chjeńsko-piastowego hasłem dla wzrostu drożyzny.

Widać na skutek wieści, że targ Chjeny z Witosem został już „pomyślnie“ zakończony i wobec tego, nie ma już żadnego niebezpieczeństwa, aby jakiemu paskarzowi bodaj włos z głowy spadł, odżyła znowu spekulacja walutowa i towarowa.

W Warszawie obliczono, iż drożyzna wzrosła w ub. tygodniu w stosunku do poprzedniego o 11 proc. We Lwowie również nie lepiej, gdyż chleb i inne artykuły spożywcze drożeją z dnia na dzień. Mąka żytnia podróżowała na 2.300 i 2.500 za 1 kg., chleb zaś na 2.400 mk. za bocha nek.

Rzeźnicy sprzedają mięso wołowe od 10 do 12 tysięcy marek za 1 kg., wieprzowe 14 — 16 tys., cielece 8.500 — 9.000, słoninę 20.000, sadło 22.000, smalec 24 — 26 tys. Szynkę 26 — 28.000, kiełbasę krakowską 20.000 mk. za 1 kg.

W rzeźni płacono mięso koszerne od 9 — do 17.600 mk., łój jadalny 9.000, przemysłowy 6.000 mk.

Ciężkie czasy przeżywają ci, którzy są zmu-

szeni jadać w restauracjach. Od 17 b. m. restauratorowie podwyższyli ceny i obecnie za talerz zupy płaci się od 700 do 1.300 mk., zależnie od kategorii lokalu. Poprzednia cena wynosiła od 600 do 1.000 mk. Za mięso wołowe płaci się 3.000 — 4.000 (poprzednio 2.500 — 3.500), pieczeń wołową 4.200 — 5.200 (3.000 — 4.000), wieprzową 5.200 — 6.400 (4.000 — 4.800), jarzynę 800 — 1.800 (700 — 1.200), leguminę 1.500 — 2.500, (1.000 — 2.000) mk.

Kieliszek wódki obecnie kosztuje 600 do 700, (poprzednio 400 — 500), wódka duża 1.200 — 1.400 (800 — 1000), najtańsza kanapka 600 — 1.000 (550 — 700), piwo z beczki, pół litra 1.500, eksportowe 1.550, porter 1.650, faszka piwa od 1.595 do 1.750, zależnie od lokalu.

Spekulanci zdołali wczoraj znacznie obniżyć wartość marki polskiej. Za dolar płacono ponad 45.000 mk.

Jak widać nadzieje spekulacji związane z tworzeniem rządu są bardzo różowe.

Bezrobocie w krajach Europy zachodniej.

Katastrofalne stosunki w Anglii.

W Czechosłowacji urząd statystyczny wykazuje 280.000 bezrobotnych.

W Belgii na 647.754 ubezpieczonych od bezrobocia w końcu stycznia b. r. pozostawało bez pracy 24.544, czyli 3,9%.

W Szwajcarii pozostaje częściowo bez pracy 52.000 robotników, zupełnie bez pracy 22.000.

W Norwegii bezrobotnych naliczono 23.000.

W wolnym państwie irlandzkim jest 37.000 bezrobotnych.

W Wielkiej Brytanii, mimo zmniejszenia się bezrobocia po okupacji Zagłębia Ruhry, jest jeszcze 1.340.000 bezrobotnych, pobierających zapomogi, ponadto jest w Anglii ponad pół miliona robotników niezarejestrowanych, obecnie bez pracy. Co się tyczy Anglii, to tam stosunki są naj-

gorsze, albowiem przemysłowcy, korzystając z ogólnego bezrobocia, starają się narzucić mającym pracę robotnikom zniżkę dotychczasowych ich zarobków i zwiększenie ilości godzin pracy. Robotnicy w całym kraju podnieśli gwałtowny protest przeciw grożącemu atakowi kapitalistów. Najlepiej zorganizowani robotnicy budowlani zagrozili natychmiastowym strejkami. Z podobnym oświadczeniem, wystąpił związek kolejarzy angielskich, grożąc sparalizowaniem komunikacji w całym kraju, gdyby rząd pozwolił kapitalistom na obrabowanie zorganizowanych robotników z ich zasadniczych praw 8-godzinnego dnia pracy i zapłaty, wystarczającej robotnikowi do utrzymania dotychczasowej stopy życiowej.

3 sali sądowej.

Szajka szpiegów rosyjskich przed sądem.

W roku ubiegłym desygnował wywiad bolszewicki fotografa z Lanowiec Adolfa Seidera jako eksponenta szpiegowskiego na pogranicze polsko-rosyjskie. Seider zabrał się zaraz energicznie do „pracy“, dobrawszy sobie do pomocy jako konfidenta- szpiega Maurycego Judenberg, handlarza ze Lwowa.

Judenberg miał poruczone dostarczanie rozkazów odnoszących się do urządzeń wojskowych okręgu korpusu VI. Pobrał na ten cel od Seidera większą kwotę tytułem zaliczki i w całą akcję wtajemniczył swego kolegę i współnika z czarnej giełdy Nuchima Aptera. Z wydostaniem rozkazów wojskowych szło jednak trudno, bo obaj nie mieli znajomości w sferach wojskowych.

Wkrótce nawinął się trzeci współnik, podoficer Bronisław Lau. Lau, mający liczne znajomości w wojsku, podjął się dostarczania rozkazów za zapłatą 25.000 mk. za sztukę. Miał jednak pewne obawy, czy Apter go nie zdradzi, więc na początek sfabrykował dwa rozkazy o niewiele znaczącej treści, chcąc sobie w ten sposób przygotować obronę przed odpowiedzialnością karną. Rozkazy te oddał Apterowi, za umówioną zapłatą.

Wkrótce zaznajomił Apter Laua z Judenbergiem, który mu zaproponował wyjazd do Równa, dla wydobycia swej kochanki z transportu

tych, którzy mieli być odstawieni do Rosji, co mu się rzeczywiście powiodło.

Po powrocie z Równa, Apter oznajmił Lauowi, że oba rozkazy są bezwartościowe, i że „tam, gdzie je dostarcza“ nie chcą ich przyjąć. Apter żądał rozkazów tajnych, bitych czerwonym drukiem.

Lau w międzyczasie zdołał podstępnie wyłobyć dwa takie rozkazy od plutonowego w Dow. 5 p. a. p. Bernharda Cindlera. Pod pretekstem, że chce z powrotem wstąpić do wojska, prosił Cindlera o wypożyczenie rozkazów z wzorami podań o przyjęcie. Wyłudzenie się udało, Judenberg i Apter zabrali te rozkazy i na telegraficzne wezwanie Seidera wyjechali do Lanowiec, do „głównego machera“. Seider jednak nie chciał wypłacić im pieniędzy za oba rozkazy, obiecując je wypłacić, gdy „główny macher“ spienięży broszkę wart. 10 milionów. Zostawili mu więc tylko jeden rozkaz a drugi zabrali z powrotem.

Tymczasem Lau usiłował koniecznie wciągnąć do akcji szpiegowskiej kogoś z oddz. II. sztabu gen. Zwrócił się do znajomego sierżanta sztab. Jerzego Ossolińskiego i wśród zapewnien olbrzymich korzyści majątkowych, jakoteż dostarczenia mu na wszelki wypadek listu żelaznego na całą Rosję i przepustki zagranicznej, wtajemniczył go w istnienie i działanie sieci

szpiegowskiej i zaproponował dostarczanie po jednym rozkazie tajnym, drukowanym czerwoną farbą.

Tu jednak Lauowi powinięła się noga. Ossoliński pozornie zgodził się na propozycję, poczem o wszystkim doniósł władzom wojsk. Natychmiast aresztowano „pracowitą“ trójkę, natomiast ukrywającego się Seidera nie zdołano odzyskać.

Wczoraj stanęli Judenberg, Apter i Lau przed sąd. trybunałem karnym pod przew. s. s. o. Angielskiego. Oskarżenie wnosi prok. Sobolewski, bronią dr. Kibitz, dr. Grek i dr. Kowalski. Jako znawcy wojskowi zasiadają kap. Ligeza i por. Biliński.

Rozprawę wczorajszą zajęło przesłuchanie oskarżonych. Wszyscy przyznają poszczególne okoliczności prowadzonej akcji szpiegowskiej, lecz bronią się, że nie działali „w złym zamiarze“ bo im chodziło jedynie o wydobycie od Seidera jak największej ilości pieniędzy, a nie o właściwe szpiegostwo.

WYROK W SPRAWIE OSZUSTW ADWOKACKICH.

Wczoraj w południe ogłoszono wyrok w procesie adwokatów dra Żadereckiego i dra Rabnera i handlarza Erba. Trybunał uznał Żadereckiego winnym zbrodni oszustwa i zasądził na 4 miesiące obostrzonego więzienia z wliczeniem aresztu śledczego.

Rabnera i Erba uwolniono od winy i kary. Żaderecki wniósł zażalenie nieważności wyroku, prokurator zaś odwołanie od zbyt niskiego wymiaru kary w stosunku do Żadereckiego.

Cztery kinoteatry we Lwowie zostały zamknięte.

Od 16. bm. kino-teatry „Nowości“, „Pasaż“, „Lux“ i „Uciecha“ przestały urządzać przedstawienia. Pozostało bez zajęcia 80 osób.

Od 1. maja zamierzają również zawiesić czynności kino-teatry „Wanda“, „Warszawa“, „Sfinks“, „Chimera“ i „Fatamorgana“. Wówczas 250 osób (bez rodzin) pozostałoby bez chleba.

Właściciele tych przedsiębiorstw twierdzą, iż nadmierne opłaty nałożone przez magistrat niszczą mniejsze kina. Publiczność za zużycie prądu elektrycznego płaci za 1 kilowat 3.000 marek, kina zaś muszą płacić 9.000 marek, za tę samą ilość prądu zaś inne opłaty na rzecz miasta wynoszą 40 procent ich dziennych dochodów, to jest około 640.000 Mp. dziennie. Przedsiębiorcy kinowi twierdzą, że (tej sumy przeważnie dziennie nie targują i nie mają funduszy na opłacanie filmu, personelu, lokalów i podatków rządowych).

Przedsiębiorcy wymienionych kin prawdopodobnie zwrócą się z prośbą do Rady miejskiej o niższe opłaty na rzecz miasta, oraz ceny prądu, przynajmniej na przeciąg letnich miesięcy.

Odstąpienie sztandaru Zawodowego Związku Pracowników kolejowych we Lwowie

odbędzie się w niedzielę dnia 22. kwietnia 1923 o godz. 10-tej rano w sali Sokoła II. przy ul. Kętrzyńskiego. Na uroczystość złożą się: muzyka, chór, przemówienia, deklamacje, uroczystość zakończy się przedstawieniem i odprawieniem sztandaru z udziałem muzyki kolejowej do Związku Z. Z. K. przy ul. Grodeckiej 69.

W uroczystości oprócz zaproszonych gości mogą wziąć udział w miarę miejsca także członkowie Związku za okazaniem legitymacji członkowskiej.

Teatr żydowski

Jagiellońska 11.

dyr. S. M. Gimpel

Trzy Dary

operetka w 4 aktach

Czwartek 18 kwietnia o g. 7-30

Bilety wcześniej do nabycia w domu pożyczoch „KAHANE“ ulica Jagiellońska 11, od godz. 6-tej przy kasie teatru

Próby obniżenia płac robotniczych w przemyśle naftowym.

Na odbytej konferencji Delegatów przemysłowców i robotników przemysłu naftowego w dniu 14 kwietnia 1923 we Lwowie, przemysłowcy przedłożyli trudne położenie przemysłu naftowego, spowodowane z jednej strony przez obniżenie się ceny surowca i produktów naftowych, co pociąga za sobą zatrzymywanie wszystkich szybów nieprodukcyjnych i redukcję w rafineriach łafty i warstatach mechanicznych.

Uważają oni za konieczne przeprowadzenia obszernego planu oszczędnościowego, tak w technicznym prowadzeniu przedsiębiorstw, jakoteż i w wydatkach, przeto zaproponowali delegatom robotników zmianę dotychczasowego systemu obliczania drożyzny, względnie wysokości przyznawanych podwyżek, oraz wprowadzenie dodatkowych kategorii płac robotniczych w następujący sposób:

1. Za podstawę do obliczania wzrostu drożyzny będzie przyjęty ostatni dzień miesiąca z tem, że podwyżka obowiązywać będzie od 1-go każdego miesiąca po dniu obliczonej drożyzny (dotychczas obliczano w połowie miesiąca i wypłacano wykazany wzrost za dwa ubiegłe tygodnie).

2. Wykazany wzrost drożyzny będzie wypłacany tylko w wysokości 70 proc. ustalonego procentu.

3. Dotychczas obowiązujące kategorie płac, zostaną podzielone na podkategorie w następujący sposób:

Zagłębie borysławskie.

A) Kopalnie.

Kategoria I-sza a) i b)

a) Wiertacze przy wierceniu, majster kowalski, maszynista i elektromonter egzaminowany z płacą na szychtę Mp 27.000.

b) Wiertacz przy tłokowaniu, maszynista i elektromonter nie-egzaminowany, majster cieśli, monter rurociągowy i majster pompowy z płacą Mp 24.500.

Kategoria II-ga a), b) i c)

a) Pomocnicy przy wierceniu, starszy palacz egzaminowany i starszy pomocnik pompowy z płacą Mp 21.000.

b) Pomocnik przy tłokowaniu, pomocnik cieśli, dozorca tłoczni, manipulant ropny i gazowy, pomocnik magazynowy i woźnica z płacą Mp 19.000.

c) Stróże z płacą Mp 17.000.

Kategoria III-cia

Kat. III-cia pozostaje bez zmiany z płacą Mp 14.600.

Kategoria IV-ta

Kat. IV-ta bez zmiany z wyłączeniem uczni i kancelaryjnych, placowi od 15 do 18 lat z płacą Mp 8.400.

Uczniowie, kancelaryjni i placowi poniżej lat 15-cie nie podlegają umowie zbiorowej.

B) Warstata.

Kategoria I-sza a), b) i c)

a) Samodzielni wykwalifikowani robotnicy po 10-ciu latach od wyzwolenia z płacą na szychtę Mp 27.000.

b) Ci sami po 8-miu latach od wyzwolenia Mp 25.000.

c) Ci sami po 6-ciu latach od wyzwolenia Mp 22.000.

Kategoria II-ga a) i b)

a) Samodzielni robotnicy po 4-latach od wyzwolenia Mp 21.000.

b) Ci sami po 2-latach od wyzwolenia Mp 18.000.

Kategoria III-cia.

Wszyscy wyzwolenicy zaraz po wyzwoleniu Mp 14.600.

Kategoria IV-ta

Wszyscy dotychczasowi od lat 15—18-tu z wyłączeniem uczni i chłopców kancelaryjnych z płacą Mp 8.400.

Uczniowie i chłopcy nie podlegają umowie zbiorowej.

Rafinerje

Kategoria I-sza

Naddestylatorzy prowadzący samodzielnie destylacje, rafinatorzy olejów, przodownicy wszystkich pomp (pompewechtrzy), przodownicy kotłów parowych i majster parafiniarni z płacą na szychtę Mp 27.000.

Kategoria II-ga a) i b)

a) Destylatorzy, rafinatorzy benzyny, nafty i parafiny, przodownik przesuwaczy wagonów z płacą Mp 21.000.

b) Pomocnik destylatora, przodownik chłodni parafinowych i komór potnych, pompierz z płacą Mp 18.000.

Kategoria III-cia a), b), c) i d)

a) Palacz destylacyjny, pomocnicy w destylacji, rafinerji, parafiniarni i placowi przy stałych robotach Mp 14.600.

b) Robotnicy przy prasach parafinowych Mp 12.600.

c) Pomocnicy w różnych działach i placowi przy dorywczych robotach z płacą Mp 10.000.

d) Starszy chłopak do stopniowania Mp 9.000.

Kategoria IV-ta a) i b)

a) Chłopcy w oddziałach i robotnice w ruchu fabrycznym z płacą na szychtę Mp 8.400.

b) Placowi od lat 14—18-tu z płacą Mp 7.400.

Uczniowie nie podlegają umowie zbiorowej. Delegaci robotników, na osobno odbytej konferencji rozpatrzyli propozycję przemysłowców, równocześnie bardzo szeroko omówili położenie przemysłu naftowego i uchwalili jednogłośnie, że w czasie gdzie drożyzna artykułów pierwszej potrzeby z dnia na dzień wzrasta, płace robotników chociaż regulowane co miesiąca, nie odpowiadają koniecznym potrzebom, wobec czego projektu przemysłowców nie mogą przyjąć i stoją na stanowisku utrzymania bez zmian dotychczas obowiązującej umowy. Tak długo, jak ta nie została wypowiedziana, nie mogą się zgodzić z propozycjami, któreby w jakikolwiek sposób zmieniały jej dotychczasowe postanowienia. Na wypadek wypowiedzenia umowy przez przemysłowców w terminie przewidzianym, robotnicy zastrzegają sobie wolną rękę do przedłożenia warunków, któreby były podstawą nowej ewentualnej umowy.

Przemysłowcy przyjęli to oświadczenie do wiadomości z oświadczeniem, że sprawa ta jest dalej otwartą i że należy ją traktować z punktu widzenia ogólnego, że sprawą tą zainteresują się Centralne Przedstawicielstwa przemysłowców.

Dnia 16 bm. odbyło się normalne posiedzenie Komisji cennikowej, która na podstawie umowy ustaliła płace na miesiąc kwiecień.

Przemysłowcy przyjęli to oświadczenie do wiadomości z oświadczeniem, że sprawa ta jest dalej otwartą i że należy ją traktować z punktu widzenia ogólnego, że sprawą tą zainteresują się Centralne Przedstawicielstwa przemysłowców.

Dnia 16 bm. odbyło się normalne posiedzenie Komisji cennikowej, która na podstawie umowy ustaliła płace na miesiąc kwiecień.

Przemysłowcy przyjęli to oświadczenie do wiadomości z oświadczeniem, że sprawa ta jest dalej otwartą i że należy ją traktować z punktu widzenia ogólnego, że sprawą tą zainteresują się Centralne Przedstawicielstwa przemysłowców.

Dnia 16 bm. odbyło się normalne posiedzenie Komisji cennikowej, która na podstawie umowy ustaliła płace na miesiąc kwiecień.

Przemysłowcy przyjęli to oświadczenie do wiadomości z oświadczeniem, że sprawa ta jest dalej otwartą i że należy ją traktować z punktu widzenia ogólnego, że sprawą tą zainteresują się Centralne Przedstawicielstwa przemysłowców.

Dnia 16 bm. odbyło się normalne posiedzenie Komisji cennikowej, która na podstawie umowy ustaliła płace na miesiąc kwiecień.

Przemysłowcy przyjęli to oświadczenie do wiadomości z oświadczeniem, że sprawa ta jest dalej otwartą i że należy ją traktować z punktu widzenia ogólnego, że sprawą tą zainteresują się Centralne Przedstawicielstwa przemysłowców.

Na podstawie uzgodnionego obliczenia skostatowano wzrost drożyzny artykułów żywnościowych między 2-gim tygodniem listopada a 2-gim tygodniem kwietnia 1923 o 417.399 proc. a wzrost drożyzny artykułów odzieżowych o 323.063 proc.

Ponieważ 75 proc. poborów zmienia się wedle stanu artykułów żywnościowych, a 25 proc. poborów wedle artykułów odzieżowych, przeto przeciętny wzrost drożyzny wynosi 393 815 proc.

Zatem pobory robotników naftowych na miesiąc kwiecień 1923 ustala się:

	Borysław :	Krosno :	Bitków :
I-kat	29.000 Mp	28.100 Mp	28.100 Mp
II-kat.	22.700 Mp	21.700 Mp	21.700 Mp
III-kat.	15.600 Mp	14.700 Mp	13.100 Mp
IV-kat.	9.100 Mp	8.100 Mp	8.100 Mp

Stróże i furmani za 12 godzin pracy pobierają płacę szychtową II-kategorji.

Ryczałty miesięczne dla wszystkich zagłębi:

I-kat.	126.900 Mp	III-kat.	72.500 Mp
II-kat.	76.100 Mp	IV-kat.	27.200 Mp

Stróże i furmani za 12 godz. pracy pobierają ryczałt III-kategorji.

Rafinerje:

Dodatek do III-kat. palaczy destylacyjnych, czyszcicieli pras i kotłów wynosi 3.000 Mp na dniówkę.

Dodatek dla robotnic IV-kat. w świeczkarniach rozlewniach parafiny i laboratorjach wynosi 2.000 Mp na dniówkę.

Relutum węglowe.

Wysokość relutum węglowego ustala się dla Borysławia i Drohobycza 31.250 Mp, Krosna i Dziedzice 25.500 Mp, Bitkowa 31.250 Mp za 100 kg.

Komunikaty.

× BACZNOŚĆ PRACOWNICY GMINNI! Uchwałą Walnego Zgromadzenia Delegatów z dnia 14. kwietnia 1923 została wkładka do Związku od 1. kwietnia podwyższona na 3.000 mk.

Zapomoga wynosi w razie śmierci członka 1.000.000 mk.

W razie śmierci żony członka 500.000 mk.

W razie śmierci dziecka od 15 — 18 lat 250.000 mk.

W razie śmierci dziecka od 6 — 15 lat 150.000 mk.

W razie śmierci dziecka do lat 6 100.000 mk.

Członkowie zalegający z wkładkami przez 3 miesiące tracą prawo do zapomogi.

Sekretarz:

Za Zarząd:

Tadeusz Drobut.

Kazimierz Górnik.

—430

× PRAWDZIWE I FAŁSZYWE DROGI DRAMATU FILMOWEGO prelekcja p. Seweryna Przybylskiego odbędzie się dnia 19. kwietnia b. r. (w czwartek) o godz. 8. wiecz. w sali Młodej scenki, ul. Chorążczyzny l. 7. Niezwykle ciekawy i aktualny temat budzi ogólne zainteresowanie. Bilety wstępu w cenie 2.000 mk. przy kasie. Czysty dochód przeznaczony na cele samopomocy uczniów szkoły dramatycznej.

× POSIEDZENIE ZARZĄDU „ŻYCIA“, odbędzie się we czwartek, dnia 19. kwietnia 1923. o godz. 7. wieczór. Uprasza się kol. członków zarządu, o bezwarunkowe jawienie się.

× „ŻYCIE“. W sobotę 21. kwietnia 1923, o godz. 7. wiecz. odbędzie się w lokalu Rynek l. 3. II. p. wieczór dyskusyjny z referatem kol. Dziurzyńskiego na temat: „Kooperatywa wytwórców a socjalizm“.

Zarząd „Życia“.

× POSIEDZENIE RADY NADZORCZEJ LUDOWEGO TOW. WYDAWN. we Lwowie, odbędzie się dnia 20. b. m. o godzinie 6.30 wiecz. w lokalu Redakcji „Dziennika Ludowego“, ul. Sykstuska 21. II. p. Sprawy bardzo ważne.

KASZEL I CHRYPKĘ leczy najpewniej „**SULFOCOL**“
wyrobu ZAKŁ. CHEM. „**LAOKOON**“ WE LWOWIE

stosowany z znakomitym skutkiem przez wszystkich lekarzy. 12

W sprawach tego działu odnosić się należy do Komisji Związku Kas chorych Małopolski i Śląska
L W G W
ul. Kopernika 1, 26, II. p.

OCHRONA PRACY

Dział poświęcony sprawom ochrony i ubezpieczeniu pracujących.

Wychodzi raz na tydzień jako organ Komisji Związku Kas dla chorych.

Kursy dla lekarzy.

z dziedziny chorób skórnych i wenerycznych rozpoczynają się dnia 1 maja i trwać będą dwa tygodnie. Odbywać się one będą w Warszawie w szpitalu św. Łazarza, oraz w klinikach uniwersyteckich, akuszerskich, psychiatrycznej i dermatologicznej. Zwracając uwagę lekarzy Kas chorych na te kursa, wzywamy ich do wzięcia udziału. Informacji w sprawie kursów udziela dr. Leon Wernic (Aleje Jerozolimskie 16 nowy od 2-3, tel. 265-46, tamże dokonywane są zapisy).

Wykłady będą następujące:

- 1) Dr. Ksawery Wiatraszewski: Demonstracja chorób skórnych i wenerycznych.
- 2) Prof. Orzechowski: Syfilis syst. nerwowego.
- 3) Prof. Czyżewicz: Tryper i choroby weneryczne górnych odcinków narządów płciowych kobiet.
- 4) Dr. Robert Bernhard: Seminarjum chorób skórnych.
- 5) Dr. Władysław Kopytowski: Colloquium z dziedziny chorób wenerycznych.
- 6) Dr. Tadeusz Trzeński: Colloquium chorób skórnych.
- 7) Docent Feliks Malinowski: Patologia i terapia chorób wenerycznych.
- 8) Dr. Wacław Sterling: Leczenie syfilisu.
- 9) Dr. S. Groszlik: Uretroskopia i cystoskopia.
- 10) Dyr. dr. Hirsfeld: Bakteriologiczne i serologiczne rozpoznanie chorób wenerycznych.
- 11) Dr. Leon Wernic: Rzerzączka dolnych odcinków narządów rodnych kobiet i cewki moczowej.
- 12) Dr. Leon Wernic: Społeczna i państwowa walka z chorobami wenerycznymi.

Wobec konieczności zwalczania chorób wenerycznych zechcą Zarządy Kas nietylko podać lekarzom do wiadomości te kursa, ale nadto usilnych dołożyć starań, aby lekarzom umożliwić wzięcie udziału w tych kursach.

Nasze żądania.

„Instytucje, mające na celu ubezpieczenie pracujących czy to na wypadek choroby, czy to na wypadek niezdolności do pracy, mają obowiązek i interes pierwszorzędny zająć się każdą myślą, każdym projektem, dążącym do zmiany ustroju, zakresu i w treści ubezpieczenia. A najgłówniejszy interes mają w tym kierunku Kasy chorych. One dzisiaj za wiele ciężarów dźwigają, one, piastować mające chorego, muszą służyć niezdolnemu do pracy starcowi, okaleczalnemu, a często i pozbawionemu pracy robotnikowi, głód pędzi do Kasy chorych, aby tam znalazł jedyną skuteczną pomoc na nędzę swoją — zasiłek“. Lat temu 18, kiedy opracowałem ówczesny nowy projekt reformy ubezpieczenia pracujących, tak zacząłem mój referat. I dziś, po latach 18, w zupełnie zmienionych warunkach politycznych i społecznych, w tej sprawie tak samo muszę zacząć, gdy chcę przedstawić żądania pracujących na polu ich ubezpieczenia. I dzisiaj trzeba przyznać, „że liczne wady w ustawie i jej wykonaniu zniewalają reprezentantów Kas chorych do szukania dróg wyjścia z tego trudnego położenia, w jakie Kasy chorych wpędziła ustawa, szczególnie zaś złe jej wykonanie i brak innych działań ubezpieczenia robotniczego“.

W dziele swoim o ubezpieczeniu pracujących powiada słusznie dr. Grabowski, że polska ustawa, teoretycznie najlepsza, w praktyce bardzo źle się daje stosować, bo zamiast postępować, jak to zwykle czynią ustawy społeczne, cofa się, a grozi jej niebezpieczeństwa ze względów politycznego ustroju.

I nas strach zdejmując, gdy widzimy i słyszymy, jakie zamiary mają liczni ci, którzy decydują o ustawach w państwie. Nie dość na tem, że domagają się wyłączenia pewnych grup z ubezpieczenia, lekając się, iż wielka instytucja ubezpieczeniowa dobrze świadczyć będzie chorąm pra-

cującym, dążą do rozdrobnienia tego ubezpieczenia. A rozdrobnienie to — to kłeska dla ubezpieczonych, to zniszczenie całej idei ubezpieczenia, to oddanie chorego pracującego w ręce różnego rodzaju klik i kliczek, które ubezpieczeniem w drobnych Kasach kierowałyby.

Żądaliśmy na szesnastomiesięcznej konferencji lipcowej, aby zmieniono postanowienie ustawy, że w każdym powiecie ma być Kasa chorych, bo w naszej dzielnicy liczne powiaty są za małe i nie są w stanie stworzyć takie instytucje, któreby czyniły zadość zobowiązaniom swoim. Ministerstwo zapowiedziało już w komisji sejmowej, że dążyć będzie do połączenia kilku okręgów w jedną wielką Kasę. To żądanie nasze, poparte przez rząd, unicestwione być może z chwilą, gdy idąc na pasy bogatych fabrykantów, poplecznicy ich uzyskają prawo zakładania fabrycznych Kas, a za tym początkiem może pójść dalsze żądania rozdrobnienia, a więc niszczenia ubezpieczenia.

A my żądamy skonsolidowania ubezpieczenia, żądamy, aby na wspólnej podstawie terytorjalnej Kasy chorych wybudowano cały gmach ubezpieczeń pracujących, aby w tym gmachu znalazły pomieszczenie ubezpieczenie dla pozbawionych pracy, dla inwalidów, dla starców, dla wdów i sierót po zmarłych pracujących.

Żądamy dalej, aby to ubezpieczenie obejmowało wszystkich pracujących, czy pracodawcą ich jest rękodzielnik lub przemysłowiec, fabrykant, czy właściciel kopalni, czy jednostkowy właściciel, czy zbiorowa jednostka jak spółka akcyjna.

Nie wolno wyłączać z tego ubezpieczenia PRACUJĄCYCH W PRZEDSIĘBIORSTWACH GMINNYCH, SAMORZĄDOWYCH LUB RZĄDOWYCH.

Honor być zajętym w przedsiębiorstwie miejskim lub rządowym nie jest tak wielki, aby miał naważyć brak ubezpieczenia lub oddanie tego ubezpieczenia w ręce pracodawców. Ubezpieczenie, przeprowadzane przez lekarzy gminnych lub rządowych na podstawie przepisów lecznictwa dla ubogich nie może stać się udziałem tych, którzy trudząc się dla dobra publicznego, zachorowali. Wiadomo powszechnie, że władze państwowe zaprowadziły ubezpieczenie dla swoich pracowników biurowych, ale również wiadomo, że tylko wyjątkowo ktoś z tego korzysta, bo tam jest przepis leczenia wedle taksy dla ubogich i odbywa się to wszystko biurokratycznie, a największą kłeską każdego ubezpieczenia jest biurokracja. Dlatego dążyć należy, aby wszyscy pracujący bez wyjątku podlegali ubezpieczeniu wspólnych Kasach terytorjalnych.

Ustawa o ubezpieczeniu na wypadek choroby stwierdza, że

KOLEJARZE SĄ WYŁĄCZENI

z tego ubezpieczenia w terytorjalnych Kasach. Ubezpieczenie kolejarzy wisi właściwie w powietrzu. Ustawy ubezpieczeniowej dla nich nie ma, u nas opiera wszystko na ustawie austriackiej, a właściwie na samowoli czy dobrej woli. W najbliższym czasie sprawa ta musi być załatwiona. Interes kolejarzy wymaga, aby ubezpieczenie to było oddane Kasom terytorjalnym, aby zdrowiam kolejarzy nie gospodarowała ich dyrekcja i aby lekarz niezależny od tej dyrekcji mógł opiekować się chorąm.

Ze zdziwieniem wyczytaliśmy w pismach, że UBEZPIECZENIE DLA BEZROBOTNYCH

ma być oddane osobnym urzędem. Zdaje nam się, że już na ankiecie w r. 1920 w Warszawie zaznaczono dość dobitnie, że w krajach, w których jest ubezpieczenie na wypadek choroby, gdzie już wszyscy pracujący są zarejestrowani, najprostszym byłoby oddanie tego ubezpieczenia także Kasom terytorjalnym. Tam, gdzie nie ma tych Kas terytorjalnych, prowizorycznie ubezpieczeniem zająć się muszą osobne urzędy, które jednak zwinąć być winny w chwili, gdy w okręgu powstaje Kasa chorych. Jednolitość ubez-

pieczenia wymaga, aby nie tworzone nowych urzędów tam, gdzie kompletny aparat już jest przygotowany na objęcie agend ubezpieczenia dla bezrobotnych.

Ale nie dość na tem. Koniecznym jest, aby powstały

UBEZPIECZENIA DLA INWALIDÓW, STARCÓW, WDÓW I SIERÓT.

Zastępcze funkcje Kas chorych wobec braku innych ubezpieczeń niemało nadużywają środków dla chorych przeznaczonych i dlatego w pierwszej linii Kasy chorych są interesowane w rozbudowie tego ubezpieczenia — a rozbudowa ta powinna nastąpić jak najrychlej, powinna nastąpić w porozumieniu z interesowanymi. To nie może być dyktat z góry, to musi być na podstawie opinii interesowanych zbudowana ustawa, któraaby uwzględniła wszystkie potrzeby i konieczności. Nie można teoretycznymi formułami zadekretować formy i treści ubezpieczenia; trzeba przystosować go do potrzeb życia codziennego i do wymogów tych, których ta rzecz najbardziej obchodzi.

Reasumując to, cośmy powiedzieli, żądamy imieniem Kas chorych usunięcia braków, istniejących w ustawie, w szczególności zaś tak jasnego brzmienia poszczególnych postanowień, by wykonanie ustawy nie zależało od interpretacji poszczególnych reprezentantów władz.

Żądamy, aby ubezpieczenie objęło wszystkich pracujących, aby zniesiono wszelkie wyjątki i wyłomy, aby ustawa objęła co do zakresu ubezpieczenia wszystkich bez wyjątku, aby ustroj ubezpieczenia terytorjalny opierał się na silnych i zdolnych do wykonania swych obowiązków Kasach terytorjalnych, aby w nich znajdował pomoc chory i pozbawiony pracy robotnik czy to prywatny czy rządowy.

Żądamy dalej, aby ubezpieczenie niezdolnych do pracy jak najrychlej — opierając się na Kasach terytorjalnych — weszło w życie, i to w formie odpowiadającej potrzebom pracujących.

Żądamy, aby wdowy i sieroty po pracujących znalazły dla siebie ostoję w odpowiednim ubezpieczeniu.

Żądania te w pierwszej linii postawić muszą Kasy chorych; one jedynie upoważnione są przemówić imieniem ubezpieczonych i to nie tylko o ubezpieczeniu w Kasach chorych, ale o całej budowie ubezpieczenia.

Tylko w Kasach chorych mają obie strony: pracujący i pracodawcy wybranych reprezentantów, których obowiązkiem jest dbać o to, aby ubezpieczenie odpowiadało potrzebom tych, dla których jest stworzone.

Jeżeli się znajdują tacy, którzy twierdzić będą, że reprezentanci Kas chorych ograniczyć się powinni do wydania opinii o zmianach potrzebnych w ustawie o Kasach chorych, to należy im powiedzieć, że się mylą. Kasa dla chorych odczuwa najbardziej brak innych ubezpieczeń. Ona walczy z trudnościami, gdy istnieją wyłomy w ubezpieczeniu. Ona nie może podjąć swym obowiązkiem, gdyż obok tych, które są na nią nałożone przez ustawę, jeszcze musi być jedynym ujściem dla schyłkowego inwalidy lub starca, niezdolnego do pracy. Jej zarządy i biura muszą mieć na oku dbałość o dobro ubezpieczonych, a wszędzie tam, gdzie ktoś powie, że interes Kas dla chorych koliduje z interesami innych ubezpieczeń pracujących, to w ustroju prawidłowym, jakiego domagamy się dla ubezpieczenia, raczej powiedzieć należy, że w takim wypadku interes Kas chorych, jakoteż interes ubezpieczonego kolidują z interesami fiskalnej biurokracji ubezpieczeniowej. Jeżeli mówi Kasa chorych w tej sprawie, to mówi ubezpieczony, a gdy całe ubezpieczenie, wszystkie cele i zadania jego skierowane są ku ubezpieczonemu, gdy charakter całego ubezpieczenia pracujących odnosi się wyłącznie do ubezpieczonego, to w pierwszej linii ten ubezpieczony, a więc reprezentujący go Zarząd winien zabrać głos w tej, tak żywo i tak często obchodzącej ubezpieczonego sprawie.

Za wiersz miłm. 1 szpalt. zwykle za tekstem
Mp. 200— Nadesłane 600—, w tekście 800—.

OGŁOSZENIA.

Na I. stronie 1.500. Drobne ogł. 150— za słowo.
Komunikaty 800—, zamiejscowe o 2% drożej.

PIANISTKA rutynowana poszukuje posady na
wyjazd do kina lub kawiarni. Wiado-
mość w Administracji pod „Pianistka”. 16-2

CHOROBY weneryczne, skórne, zastarzałe —
leczy specjalista 42

Dr. FRISCH ulica Wałowa 11.

Na święta, wesela, dni niedzielne
wypożyczam różne ubrania
Sozański Podwale 1 róg
Wałowej.

Unieważniam zgubioną książeczkę wojskową, wydaną
przez P. K. U. w Stryju. Kazimierz Merkel. 424

PŁASZCZE GUMOWE

dzi

nadeszły do

Magazynów konfekcji
męskiej, damskiej i dziecięcej

JÓZEFA KÖRNERA
Lwów, Trybunańska 6.

437

Nowo otwarta DROGUERJA i SKŁAD FARB

Mieczysława Zachariasiewicza

przy ul. Głębokiej 19 naprzeciw Techniki

Poleca Szanownej P. T. posiadane na składzie
w wielkim wyborze artykuły drogueryjne wszel-
kiego rodzaju, oraz farby, pokosty, lakiery i inne
artykuły firm krajowych i zagranicznych po ce-
nach umiarkowanych.

Berson - Kauczuk
Centrala Kraków, Straszewskiego 2.
SKŁADY i ZASTĘPSTWO
121 Lwów, Klonowicza 6.

OBCASY GUMOWE I PODESZWY GUMOWE

są trwalsze i tańsze niż skóra. Najlepsza
ochrona przeciw wilgoci i zimnie.

Księgarnia Ludowa

Lwów, Szajnochy 2

posiada na składzie ostatnie nowości treści po-
wieściowej, naukowej, politycznej i społecznej:

Hollaender: Tancerz, str. 361, wyd. I.
— Jezus i Judasz, str. 226, wyd. I.
Kipling: Kim.
Kraszewski: Chata za wsią.
Maupassant: Siłna jak śmierć, str.
311, wyd. I.
Przybyszewski: Home sapi ; Na
rozstaju, str. 189, wyd. II.
— W Malstronie, str. 79, wyd. II.
— Po drodze, str. 140, wyd. II.
— Mocny człowiek, str. 200, w. II.
Sieroszewski: Pisma, Tomów 8.
Żeromski: Ludzie bezdomni.
— Popioły.
— Snobizm, str. 200, wyd. I.
— Biała rękawiczka, str. 140,
wyd. I.
Zasański: Zmierch króla stworze-
nia, str. 123, wyd. I.

Żuławski: Na srebrnym globie.
— Powrót.
— Prof. Butrym.

Bauer: Bolszewizm a socjalna de-
mokracja, str. 158, wyd. I.
Bebel: Antysemityzm i socjalizm
w Niemczech, str. 44, wyd. I.
Dr. Diamand: Zagadnienia drożyzny
w Polsce, str. 32, wyd. I.
Engels: Zasady komunizmu.
Kautsky: Nauki ekonomiczne K.
Marxa, str. 2 4, wyd. I.
— Rosja Sowiecka, Tomów 2. str.
504.
Massaryk: O bolszewizmie, str. 72,
wyd. I.
Limanowski: Historia Demokracji
w Polsce, Tomów 2.

Związki robotnicze i oświatowe przy zbiorowych
zamówieniach otrzymują odpowiedni rabat.

Wszelkie zamówienia z zakresu księgarstwa wy-
konujemy odwrotnie

Na żądanie wysyłamy obszernie katalogi.

Nie zwlekaj,
bo sposobność minie!

Amerykańska fabryka maszyn
do pisania

L. C. SMITH & BROS

dała wyjątkowo pod-
pisanej firmie możliwość
oferowania swych

MASZYN

po tak niskich cenach,
że dorównują one
prawie cenom maszyn
niemieckich

FIRMA

LUDWIK AKSMAN

Kraków, ul. Dunajewskiego 2

Telefon 32-88.

Najlepszy środek
do czyszczenia metali

„GLOBUS”

sprzedaje hurtownie

H. WILDER

ul. Szpitalna 1
(dom towarowy). 290

Inserujcie
w Dzienniku
Ludowym.

TANIEJ o 50 PROCENT!!

Uwagze Pań i Panów!

Dlaczego przepłacacie, kupując
nie w wytwórni???

Przy naszym fabrycznym składzie
różnych towarów, zefirów i płócien
posiadamy własną pracownię bielizny
wszelkiego rodzaju. Wyróżnia się bie-
lizna nasza efektywnym wykończeniem
i szyta jest z najlepszych materiałów.
Modelc wiedeńskie. Chcąc dać możność
każdemu mieć tanią, dobrą i efektywną
bieliznę, postanowiliśmy sprzedawać
takową nie tylko sklepom, lecz i pry-
watnym osobom (nie mniej jak 2 koszule), wysyłając
także do innych miejscowości, gdzie tyl o znajduje się
urząd pocztowy, po cenach fabrycznych, co stanowi
różnicę 50 procent. w stosunku do cen sprzedażnych
innych sklepów, po niższe.

1. **KOSZULE MĘSKIE** dzienne z mankietami z do-
brego zefiru, kolorowe i białe w najmodniejsze desenie
i paseczki, z kołnierzykami po mk. 39.200 za sztukę.
Takież koszule z oryginalnego franc. zefiru z kołnierzy-
kami po mk. 46.000.

2. **KOSZULE NOCNE** męskie modne dekoltowane
i innych fasonów z dobrego madepolanu po mk. 34.200
za sztukę.

3. **KALESONY** męskie z żyrardowskiej dymki,
wszystkich rozmiarów po mk. 29.500, gatunek wyższy
po mk. 32.800.

4. **KOSZULE MĘSKIE** kolorowe cienkie, na każdą
porę roku, systemu „Jäger” po mk. 28.000, takież ka-
lesony po mk. 30.000.

5. **KOSZULE DAMSKIE** dzienne i nocne, zagra-
niczne, z koronkami, wstawkami i haftem po mk. 32.500.

6. **REFORMY** damskie białe, czarne i kolorowe
po mk. 17.000 za sztukę.

7. **CHUSTECZKI** białe do nosa z szwajcarskiej
weby po mk. 32.500 i 36.000, damskie białe z haftem
i kolorowe po mk. 28.500 za tuzin.

8. **SKARPETKI MĘSKIE** wysokiego gatunku, nad-
zwyczaj trwałe, czarne i kolorowe po mk. 7.000, 8.000
i 9.000 za parę.

9. **PONCZOCHY DAMSKIE** we wszystkich kolorach
po mk. 9.000 i 12.000 za parę. Pończochy fildekosowe
i jedwabne, zagraniczne ażurowe bardzo trwałe w no-
szeniu, w najlepszym gatunku po mk. 27.500 i 35.000
za parę.

10. **PRZEŚCIERADŁA** gotowe 2 metry długości,
naturalnej szerokości, w dobrym gatunku po mk. 42.000
i 45.000 za sztukę.

11. **OBRUSY** białe wysokiego gatunku na 6 osób
po mk. 49.500, kolorowe w desenie po mk. 65.000
i 80.000.

12. **RĘCZNIKI** białe, wyrób wałowy i gładki, bar-
dzo trwałe w praniu po mk. 11.000 i 13.000 za sztukę.

13. **KOŁNIERZYKI** pikowe męskie, zagraniczne,
ostatnich fasonów po mk. 4.500 za sztukę.

Przy zamówieniach na koszule męskie prosimy
o podanie numeru kołnierzyka. Za przesyłkę i opakowa-
nie dolicza się podług taryfy pocztowej do 11.000 mk.
Zamówienia wysyłamy natychmiast (nawet bez zadatku).
Zamówienia prosimy adresować:

Do działu bieliznianego

Warszawskiej Spółki Manufakturowej

Warszawa, ul. Jasna 18—20

tel. 243—80 i 171—28.

Również polecamy po cenach niższych na sezon
letni **TRYKOTINE** jedwabną na całą suknię we worku
bardzo łatwo samemu uszyć, 180 cm. szerokości, we
wszystkich najmodniejszych kolorach (posiadamy 15
kolorów). Cena za kupon na suknię mk 57.500.

Jedwab **Crep de Chine** zagran. I gatunku, szer.
100 cm., we wszystkich kolorach po mk 90.000 za
metr. Markizety i etaminy zagran. gładkie I dese-
niowe, we wszystkich najmodniejszych kolorach; cena
za metr od mk. 19.000 do 29.000.

NOWOŚĆ SEZONU na suknie, przeważnie na ko-
stjumy, „EPONGE” w śliczne pasy i kraty białe, kre-
mowe i szare po mk. 39.500 za metr. (Na kostjum po-
trzeba 5 metrów, na suknię 3 metry.)

Na letnie bluzeczki zefiry angielskie w śliczne de-
senie po mk. 14.500 za metr.

Za naszą bieliznę otrzymujemy dużą ilość podzię-
kowań, z powodu braku miejsca podajemy tylko nie-
które z nich:

Podziękowanie.

Równo, 1/3 1923 r.

Uprzejmie dziękuję za towar zamawiany kilka-
krotnie u WPań. Towar był zawsze bardzo niedrogi,
bardzo dobry i wielce gustowny. Oby firma miała za-
wsze jak najwięcej klientóv, aby wszyscy klienci nie-
mniej pochlebnie zawsze się o niej wyrażali.

Doktor Sobocki
lekarz 45 p. S.

426